

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИЦА, ИНТЕРНО
РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА, ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О
РЕАДМИСИЈИ, ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА И МИГРАНАТА У
ПОТРЕБИ БЕЗ УТВРЂЕНОГ СТАТУСА У ОПШТИНИ БАЧКА
ТОПОЛА
У ПЕРИОДУ ОД 2020-2024. ГОДИНЕ**

Бачка Топола , фебруар 2020. године.

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ	2
ШТА ЈЕ ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИЦА, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА, ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ, ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА И МИГРАНАТА У ПОТРЕБИ БЕЗ УТВРЂЕНОГ СТАТУСА	4
ОДЛУКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ БАЧКА ТОПОЛА О ДОНОШЕЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИЦА, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА, ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ, ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА И МИГРАНАТА У ПОТРЕБИ БЕЗ УТВРЂЕНОГ СТАТУСА	7
ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНИРАЊА	8
САЖЕТАК (РЕЗИМЕ).....	9
Поглавље 1. Основни подаци о општини Бачка Топола	11
Поглавље 2. Подаци о мигрантима у општини Бачка Топола.....	18
Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци	22
Поглавље 4. Приоритетне циљне групе	30
Поглавље 5. Општи и специфични циљеви	31
Поглавље 6. Активности- Задаци за реализацију ЛАПа	32
Поглавље 7. Ресурси/ Буџет.....	41
Поглавље 8. Аранжмани за примену.....	41
Поглавље 9. Праћење и оцена успешности.....	42

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Општина Бачка Топола, Комесаријат за избеглице и миграције, сви релевантни субјекти локалне самоуправе и Републичких органа као и Радна група за израду Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса настоје да обезбеде услове за квалитетно и трајно решавање интеграције на територији наше Општине. Решавање овог питања је препознато у стратешким документима општине Бачка Топола и Републичким стратешким документима, јер је неопходно поставити жељене оквире за коначно решавање овог изузетно значајног питања. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса израђен је са циљем дугорочног опредељења локалне самоуправе да побољша социјално-економски положај избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса кроз програме за трајно решавање стамбеног питања и побољшање услова становања и кроз програме економског оснаживања породица.

Израдом Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, стварају се могућности да се сви проблеми решавају плански, у складу са идентификованим потребама корисника на различитим нивоима, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба и постојећих ресурса. Те активности треба да буду целовите, да се наслањају једна на другу, односно да буду у континуитету, да су територијално и функционално доступне, да подржавају живот корисника у заједници, да унапреде понуду и квалитет и омогуће неодложне интервенције.

Да би се овај начин рада одржао, разрадио и унапредио, неопходно је развијати капацитете институција и организација које су саставни део система социјалне политике или се баве проблемима од значаја за живот ове категорије становништва. Обзиром на ограничена буџетска средства којима Општина располаже, потребно је јасно и прецизно утврдити приоритете деловања и усмерити активности ка дефинисаним циљним групама и корисницима услуга.

Као израз решености за решавање ових проблема, између осталог смо приступили изради Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса. Овај документ садржи циљеве, приоритетне групе и препознаје њихове потребе. Доношењем овог документа, локална заједница преузима одговорност за обезбеђивање помоћи овом становништву, односно могућности за унапређење њиховог економског и социјалног положаја и достојанственог живота у нашем граду.

Изражавамо спремност да реализујемо планове и пројекте којима се бави Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у току планираног периода, како би се решила питања од значаја за ову социјалну групу и повећао ниво социјалне укључености у живот локалне заједнице.

Председник Општине
Бачка Топола
Кишлиндер Габор

ШТА ЈЕ ЛОКАЛНИ АКЦИЈИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИЦА, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА, ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ, ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА И МИГРАНАТА У ПОТРЕБИ БЕЗ УТВРЂЕНОГ СТАТУСА

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току периода 2020-2024.године. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса (у даљем тексту ЛАП) посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развој ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших Југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951) **избеглица**¹ је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може, или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. године проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.

Статус избеглице у Републици Србији, Комесаријат за избеглице и миграције признаје у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02 - СУС и „Службени гласник РС”, број 30/10).

Интерно расељена лица² су она које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Повратник по основу споразума о реадмисији³ је држављанин Републике Србије за чији повратак је надлежни орган дао сагласност по основу споразума о реадмисији које је закључила Република Србија. То су лица која су добровољно или присилно враћена из држава

¹ (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

³ http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/predlozi_zakona/3118-12Lat.pdf

у којима су неосновано боравила (одбијен захтев за азил, истекла виза) у земље порекла, на основу потписаног споразума о реадмисији између Европске заједнице и Републике Србије.

Споразум између Републике Србије и Европске уније о реадмисији лица која незаконито бораве који је ступио на снагу 01. јануара 2008. године, уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или више не испуњавају услове за улазак или боравак на територији државе уговорнице.

Спречавање нелегалних миграција и прихват и интеграција повратника по основу Споразума о реадмисији су један од услова за стављање Републике Србије на Белу шенген листу.

У циљу испуњавања својих обавеза Влада Републике Србије усвојила је Стратегију реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији 13. фебруара 2009. године, („Службени гласник РС“, број 15/09). Усвојен је и Акциони план за спровођење Стратегије реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период 2009. и 2010. године.

Тражиоци азила⁴/ лица која траже азил су лица која поднесу захтев за азил на територији Републике Србије, а о чијем захтеву није донета коначна одлука. То значи да су та лица у складу са важећом законском регулативом, на територији Републике Србије затражила неки од видова међународне заштите на законом прописан начин. У складу са одредбама Закона које се односе на смештај и обезбеђивање основних животних услова за лица која траже азил Влада Републике Србије оснива центре у којима они бораве и у буџету обезбеђује средства за функционисање центара.

Мигранти у потреби без утврђеног статуса су на територију Републике Србије ушли из суседних земаља, а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског Истока и Африке. У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је 18. јуна 2015. године, основала Радну групу за решавање проблема мешовитих миграционих токова коју чине министри пет ресорних министарстава, укључујући представника Комесаријата за избеглице и миграције. Радна група је формирана са задатком да прати, анализира и разматра питања мешовитих миграционих токова у Републици Србији са посебним освртом на проблеме у овој области, даје анализе стања и предлоге мера за решавање уочених проблема и усклађивање ставова надлежних државних органа и других организација и институција које се баве питањем мешовитих миграционих токова.

ЛАП у Општини Бачка Топола настао је као резултат процеса планирања којим су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним у сету докумената донетим на националном и локалном нивоу а од значаја су за управљање миграцијама. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај ЛАП узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике.

Креирање и спровођење ЛАП-а за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса третира се као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне укључености осетљивих друштвених група.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса

---

⁴ Закон о азилу, члан 2. („Сл.гласник РС“, бр. 109/2007)

доноси се на период од 5 година (2020. - 2024. година).

Процес израде ЛАП-а у општини Бачка Топола, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- ✓ **Локални** – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- ✓ **Партиципативан** – у изради су укључени битни актери процеса друштвено организоване подршке избеглим, ИРЛ, повратницима по основу споразума о реадмисији, тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса у локалној заједници;
- ✓ **Утемељен** на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса,
- ✓ **Прилагођен** ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- ✓ **Користи** савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- ✓ **Подстиче** одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса израде ЛАП коришћени су различити извори и начини прикупљања података: статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, Повереништва за избеглице и миграције општине Бачка Топола, Црвеног крста, локалних невладиних организација, као и подаци ЈОМ-а.

У складу са Чланом 12. Закона о управљању миграцијама формиран је локални савет за управљање миграцијама (у даљем тексту: Савет за миграције) ради обављања саветодавних послова у вези са управљањем миграцијама на територији Општине.

Савет за миграције чине представници/це локалне самоуправе као носиоци процеса и формални доносиоци овог документа, укључујући Повереника за избеглице и миграције и институције система које се на локалном нивоу баве питањима миграција. Улога и надлежност Савета је да:

прати и извештава Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије као и органе управљања Општине о миграционим кретањима на територији Општине

предлаже програме, мере и планове активности ради ефикасног управљања миграцијама

координира радом органа на локалном нивоу чији је рад значајан за област управљања миграцијама

пружа податке од значаја за израду стратешких докумената из области миграција, размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања

активно учествује у изради и иновирању Локалног акционог плана, дефинише коначни текст документа и предлаже га органима управљања на усвајање

обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса

примењује усвојене методе планирања током процеса планирања
дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима
планира праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана
унапређује сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке
предузима друге послове у области управљања миграцијама на територији Општине у складу са Законом о управљању миграцијама

Процес израде локалног акционог плана спроведен је током 2019.године.

ОДЛУКА ОПШТИНСКОГ ВЕЋА БАЧКА ТОПОЛА О ДОНОШЕЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИЦА, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА, ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ, ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА И МИГРАНАТА У ПОТРЕБИ БЕЗ УТВРЂЕНОГ СТАТУСА

Број:9-3/2020 од 06.07.2020.године

ЗАХВАЛНОСТ УЧЕСНИЦИМА У ПРОЦЕСУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНИРАЊА

У циљу израде ЛАП у општини Бачка Топола формирана је радна група коју су чинили представници локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, институције система које се на локалном ниову баве питањима социјално угрожених лица и представници Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије (КИРС).

Улога општинске радне групе била је да:

- ✓ Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглицама, ИРЛ, повратницима по основу споразума о реадмисији, тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса;
- ✓ Креира планове и конкретне мере за решавање питања избеглица, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса те дефинише правце будућег развоја
- ✓ Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- ✓ Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- ✓ Дефинише циљеве и правце развоја, као и да сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- ✓ Ради на писању завршног документа;
- ✓ Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Општинском већу на усвајање

Захваљујемо се свим члановима радне групе на учешћу у процесу планирања.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника који су повремено учествовали у консултативном процесу. Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије.

У циљу праћења реализације локалног акционог плана за решавање питања избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса Скупштина Општине Бачка Топола је формирала Савет за миграције и трајна решења у следећем саставу:

Кишлиндер Габор

Мр. Јасмина Зимоњић

Келеман Вукашин

Данијела Јерemiћ

Холовић Габор

Јелена Шобат

Миле Павлица

Фаркаш Армин

Ковач Ласло

САЖЕТАК (РЕЗИМЕ)

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса (ЛАП) у општини Бачка Топола (2020-2024.) је стратешки документ Општине који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у локалну заједницу. Овај План је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за решавање питања ових лица. Овај План је усмерен на све особе у општини Бачка Топола које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама, а бораве на територији општине Бачка Топола. Према подацима Повереништва за избеглице и миграције општине Бачка Топола крајем новембра 2019. на евиденцији се налазило 90 лица са избегличким статусом и 57 интерно расељених лица. Ипак, број лица, укључујући и оне који су добили држављанство Републике Србије али се и даље налазе у стању социјалне потребе, је далеко већи.

Када је реч о повратницима по основу споразума о реадмисији, не постоје ажурни подаци о броју повратника на територији општине Бачка Топола. Кроз програме добровољног повратка које је током претходних година реализовао ИОМ у општину Бачка Топола враћен је 1 српски држављанин (из Немачке - програм GARP).

Општи циљ Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених и повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса:

Побољшати социјално-материјални положај избеглица, интерно расељених лица, повратника по споразуму о реадмисији на територији општине Бачка Топола решавањем њихових стамбених потреба и подстицањем економског оснаживања, као и обезбедити предуслове за решавање проблема миграната јачањем капацитета локалне самоуправе и промовисањем толеранције према тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса.

Специфични циљеви ЛАП-а су:

Специфични циљ 1:

У периоду од 2020. до 2024. године стамбено збринуту најмање 30 породица избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији откупом одговарајућих домаћинства са окућницом.

Специфични циљ 2:

У периоду од 2020. до 2024. године трајно решити стамбено питање за најмање 100 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији, кроз доделу пакета грађевинског материјала за адаптацију или завршетак изградње стамбеног објекта.

Специфични циљ 3:

У периоду од 2020. до 2024 године економски оснажити најмање 10 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програме доходовних активности у сарадњи са Националном службом за запошљавање.

Специфични циљ 4:

У периоду од 2020. до 2024. године створити услове за јачање толеранције и разумевање потреба тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса унапређењем квалитета живота у локалној заједници побољшањем комуналних услуга, опремањем простора за здравствене, едукативне, културно- уметничке и друге услуге, опремањем дечијих и спортских

игралишта.

Специфични циљ 5:

У периоду од 2020. до 2024. године омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању потреба миграната.

Специфични циљ 6:

У периоду од 2020. до 2024. године омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантима.

Процењује се да ће за реализацију Локалног акционог плана у периоду 2020-2024. године бити укупно потребно да се издвоји око **2.000.000,00** динара из локалног буџета што представља 10 % средстава неопходних за реализацију активности планираних локалним акционим планом у овом периоду. Осталих 90% (18.000.000,00 дин.) је планирано да се обезбеди из донација и других извора финансирања (републичких, иностраних и домаћих фондова).

Локални акциони план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Поглавље 1. Основни подаци о општини Бачка Топола

Географски подаци

Општина Бачка Топола налази се у Војводини, Република Србија, у средишњем делу Северне Бачке. Територија Општине граничи се са седам војвођанских општина – на северу са општином Суботица, на североистоку са општином Сента, на истоку са општином Ада, на југоистоку са општином Бечеј, на југу са општином Мали Иђош, на југозападу са општином Кула и на западу са општином Сомбор. Општина Бачка Топола има неправилан облик са дужом осом правца северозапад- југоисток. Територија Општине заузима површину од 596 км², што чини 6,46 % територије Бачке и 2,77 % територије Војводине.

Према попису становништва из 2011. године, општина Бачка Топола има 33 321 становника.

Карактеристика бачкотополског простора је његов „копнени“ карактер – удаљен је од Дунава и Тисе, а нема непосредну везу ни са Великим бачким каналом. Из централног положаја овог простора између Тисе и Дунава произлази да је бачкотополски простор одувек био транзитна територија у правцу исток–запад, али и у правцу север–југ.

Општина Бачка Топола и данас има веома повољан саобраћајно – географски положај. Кроз њу пролазе међународни пут Е – 75 и међународна железничка магистрала Будимпешта – Суботица – Београд. Ту се укрштају и асфалтни путеви регионалног значаја Сента – Сомбор и Бечеј – Бајмок и велики број локалних путева који имају значај у повезивању двадесет три насеља Општине с друштвеним и административним центром – градом Бачком Тополом.

Бачкотополска општина има 23 насеља организованих кроз 15 месних заједница

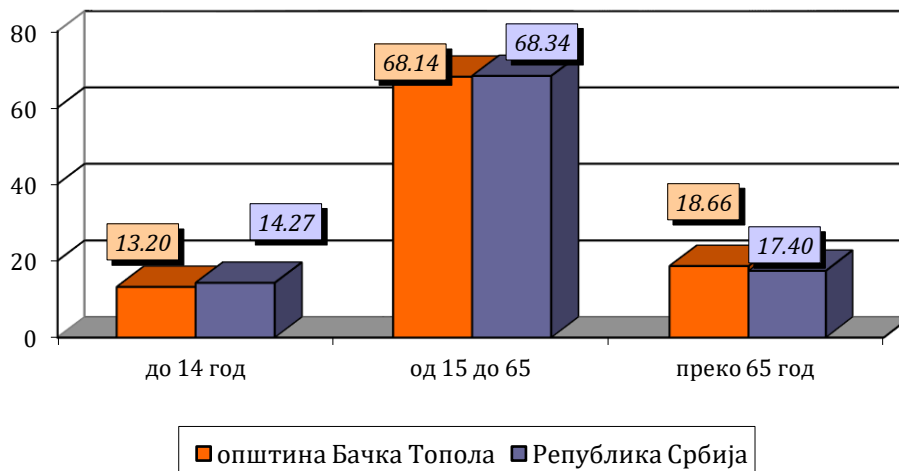
Демографски подаци

Број становника по насељима по подацима пописа из 2011. године:					
1	Багремово	151	12	Мали Београд	456
2	Бајша	2297	13	Мићуново	469
3	Бачка Топола	14573	14	Ново Орахово	1768
4	Бачки Соколац	480	15	Његошево	534
5	Богараш	83	16	Томиславци	541
6	Горња Рогатица	409	17	Панонија	607
7	Гунарош	1264	18	Пачир	2580
8	Зобнатица	238	19	Победа	271
9	Кавило	177	20	Светићево	147
10	Карађорђево	468	21	Средњи Салаш	104
11	Криваја	653	22	Стара Моравица	5051
			23	Оборњача	0
УКУПНО:					33321

По попису из 2011. године број становника Општине је 33.321 али по подацима републичког завода за статистику за 2016. годину процењује се да је укупан број становника 31.517, док је данас и тај број умањен као последица негативног односа наталитета и морталитета, а такође и економске миграције становништва. У периоду 2002/2011 односно између два пописа број становника Општине се смањило за 12,87% што је значајно више од просечне стопе опадања броја становника у Републици Србији као целини где је број становника смањен за 4,15% у наведеном периоду

Када је реч о старосној структури, у укупној популацији доминира становништво средње животне доби, али је евидентан тренд старења становништва што је видљиво из наредног дијаграма.

Процент учешћа становништва према старости у односу на републички ниво, Попис 2011.(%)

По приказаним подацима јасно је видљиво да општина Бачка Топола не искаче из републичког

просека, а такође је и евидентан већи број старијих лица од 65 година него најмлађих становника наше Општине. Такође је уочљив негативан тренд, наиме по подацима из пописа 2011. године умањен је број најмлађих становника до 14 година за 1% у односу на попис из 2002. године и повећан је број старијих од 65 године за 1.37%.

Табела 1: Основни контингенти и индикатори становништва

Година	Укупно становништво		Основни контингенти становништва					Очекивано трајање живота живорођене деце	
	Просечна старост	Индекс старења	% Радног контингента (15 - 64)	% Пунолетних (18 и више)	% Предшкол. (мање од 7)	% Школског (7 - 14)	% Фертилни (15 - 49)	Мушко	Женско
2003	41,03	106,32	64,05	80,78	6,30	8,96	23,48	67,82	73,81
2007	41,75	113,66	67,75	81,91	6,21	8,23	22,57	67,52	73,56
2012	43,28	137,85	68,31	83,46	5,55	7,50	21,33	69,50	75,95
2013	43,48	142,3	68,28	83,69	5,54	7,36	21,13	70,40	77,61
2016	43,96	155,7	67,31	84,28	5,61	7,29	20,83	70,18	77,23

Сви ови подаци указују на евидентан пад укупног броја становника, ниску стопу наталитета, негативан природни прираштај и висок индекс старења. Одлазак младих у градове условљава и релативно неповољну образовну структуру и одлив кадрова. Интензивне унутрашње миграције су одлика модерног доба, а услови економске кризе само их појачавају. У циљу смањења економских миграција и одлива високообразованог кадра Општина спроводи мере популационе политике у циљу побољшања квалитета услова живота решавањем стамбених питања најугроженијих категорија, како домицилног становништва, тако и избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса. Општина спроводи следеће мере популационе политике:

- мултидисциплинарни тим за праћење раног развоја деце,
- психолошка подршка паровима који су у процесу БМПО,
- ужина и уџбеници за предшколску установу “Бамби” и основно образовање и
- стипендије за средње и високо образовање.

У циљу смањења негативних демографских трендова органи локалне самоуправе Општине Бачка Топола плански предузимају мере и спровode различите програме из области популационе политике, пре свега из области стамбеног збрињавања, усмерене на побољшање квалитета живота, како домицилног становништва, тако и социјално угрожених категорија избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.

Општина Бачка Топола је мултинационална средина и највећу етничку групацију чине Мађари са 57,94% од укупног броја становништва. Срби чине 29,50 % становништва, Црногорци 1,05%, Русини 0,76%, Словаци 0,36 % и остале етничке заједнице (Албанци, Бошњаци, Бугари, Буњевци, Горанци, Југословени, Македонци, Муслимани, Немци, Роми, Румуни, Руси, Словенци, Украјинци, Хрвати, Чеси и неопредељени као и регионална припадност) које заједно чине 10,39% укупног становништва општине Бачка Топола.

Основни локални економски показатељи

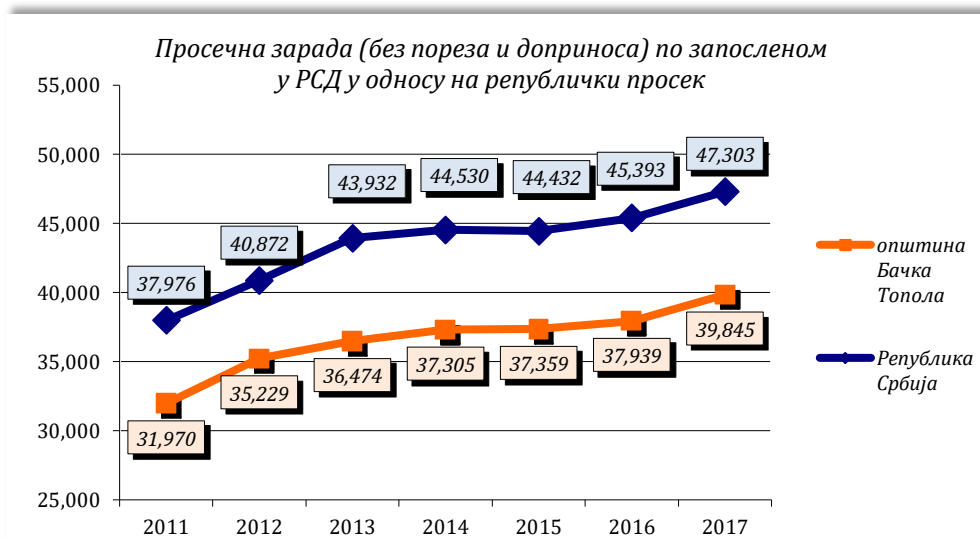
На крају 2016. године, по подацима републичког завода за статистику на територији општине Бачка Топола било је запослено 7934 лица што чини 23,81% укупне популације што је за око 5% ниже од републичког просека.

Посматрано по секторима, око 60% запослених је у три следећа сектора:

- ✓ пољопривреда
- ✓ прерађивачка индустрија
- ✓ трговина на велико и мало

По свом значају пољопривреда представља једну од најзначајнијих грана привреде и највећи број становника општине бави се пољопривредом, као основном или допунском делатношћу. Прерађивачка индустрија у општини Бачка Топола, после пољопривреде, представља област од приоритетног значаја и базира се највећим делом на расположивој сировинској основи, производним капацитетима и квалитетном кадровском потенцијалу.

По подацима републичког завода за статистику, општина Бачка Топола се налази на 71. месту рангираних општина и градова (од укупно 175), према висини просечне нето зараде, у 2016. години, те спада у групу општина које су између 80-100% у односу на републички просек

Из графика у коме су приказани подаци о зарадама по запосленом без пореза и доприноса (годишњи просек), јасно се види да су исте на територији општине Бачка Топола и даље знатно испод републичког просека и да у последњих 7 година није дошло до значајнијег увећања зарада. Подаци за 2017. годину представљају просек 11 месеци.

На крају 2016. године, по подацима националне службе за запошљавање на евиденцији незапослених на територији општине Бачка Топола било је 2583 лица од чега је жена 49,90%, што чини 7,75% укупне популације. Процент дугорочно незапослених лица у последњих годину дана је умањен за 0,44% и сада износи 49,56% од укупно незапослених лица са евиденције у НСЗ.

У структури незапослених по старости и полу највећи удео имају лица у старости од 30 до 50 година живота и чине 44,13% од укупно незапослених лица од чега је жена 55,53%.

Што се тиче образовне структуре незапослених лица на евиденцији националне службе за запошљавање највише је неквалификованих лица 48,47% (од чега жене чине 46,57%) и незапослених лица са III и IV степеном стручне спреме 43,67 % (од чега жене чине 49,49%)

БРОЈ АКТИВНИХ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА	Бачка Топола
ХП 2016	2.583
ХП 2017	2.062
Индекс ХП 2017 / ХП 2016	79,83
ПРИЈАВЉЕНЕ ПОТРЕБЕ ЗА РАДНИЦИМА	Бачка Топола
Просек за 2016 годину	27
ХП 2016	15
ХП 2017	14
Индекс ХП 2017 / ХП 2016	93,33
ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА	Бачка Топола
Просек за 2016 годину	398
ХП 2016	605
ХП 2017	369
Индекс ХП 2017 / ХП 2016	60,99
ЗАПОШЉАВАЊЕ СА ЕВИДЕНЦИЈЕ	Бачка Топола
Просек за 2016 годину	76
ХП 2016	86
ХП 2017	47
Индекс ХП 2017 / ХП 2016	54,65

Образовна структура

На територији општине Бачка Топола постоји осам основних школа. Две се налазе у самом граду, затим у Старој Моравци, Пачиру, Гунарошу, Новом Орахову, Бајши и Криваји. Општина Бачка Топола има на располагању Основну Музичку школу.

Што се тиче средњошколског образовања, имамо на располагању три средње школе: Гимназија и економска школа "Доситеј Обрадовић", Средња техничка школа "Јожеф Шинковић" и Пољопривредна школа. Образовни профили које нуде наше средње школе су следећи: економски техничар, машински техничар моторних возила, електротехничар рачунара, педикир маникир, керамичар-терацер-пећар, декоратер зидних површина, ветеринарски техничар, пољопривредни техничар, руковаоц пољопривредним машинама, пекар, месар, цвећар.

Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу, по општинама и градовима

Population aged 15 and over

Регион Област Град – општина	Пол	Укупно Total	Без школске спреме Without educational attainment	Непотпуно основно образовање Incomplete primary education	Основно образо- вање Primary education	Средње Secondary образовање education				Више образовање High education	В обр H ed	
						свега All	гимназија Gymnasium	средње стручне школе у трајању Secondary vocational schools				специјализа- ција после средњег образовања Specialisation after secondary education
								краћем од 4 године Shorter than 4 years	4 године 4 years			
Бачка Топола	с	28923	671	4123	7649	13406	1268	5907	6034	197	1294	
	м	14002	236	1371	3399	7440	430	3900	2953	157	682	
	ж	14921	435	2752	4250	5966	838	2007	3081	40	612	
Градска	с	12611	120	1198	2700	6523	805	2596	3032	90	835	
	м	5942	37	357	1100	3405	275	1623	1433	74	437	
	ж	6669	83	841	1600	3118	530	973	1599	16	398	
Остала	с	16312	551	2925	4949	6883	463	3311	3002	107	459	
	м	8060	199	1014	2299	4035	155	2277	1520	83	245	
	ж	8252	352	1911	2650	2848	308	1034	1482	24	214	

Установе културе

У Бачкој Тополи су заступљени културно уметнички програми на оба матерња језика.

Имамо два културно -уметничка друштва :

КУД „Вук Стефановић Караџић“ који негује српску фолклорну традицију.

КУД „Кодаљ Золтан“ који негује мађарску фолклорну традицију.

Музеји:

Коларско -ковачка радионица.

Завичајна кућа.

Завичајни архив – Музеј града Бачка Топола.

Уметничка колонија.

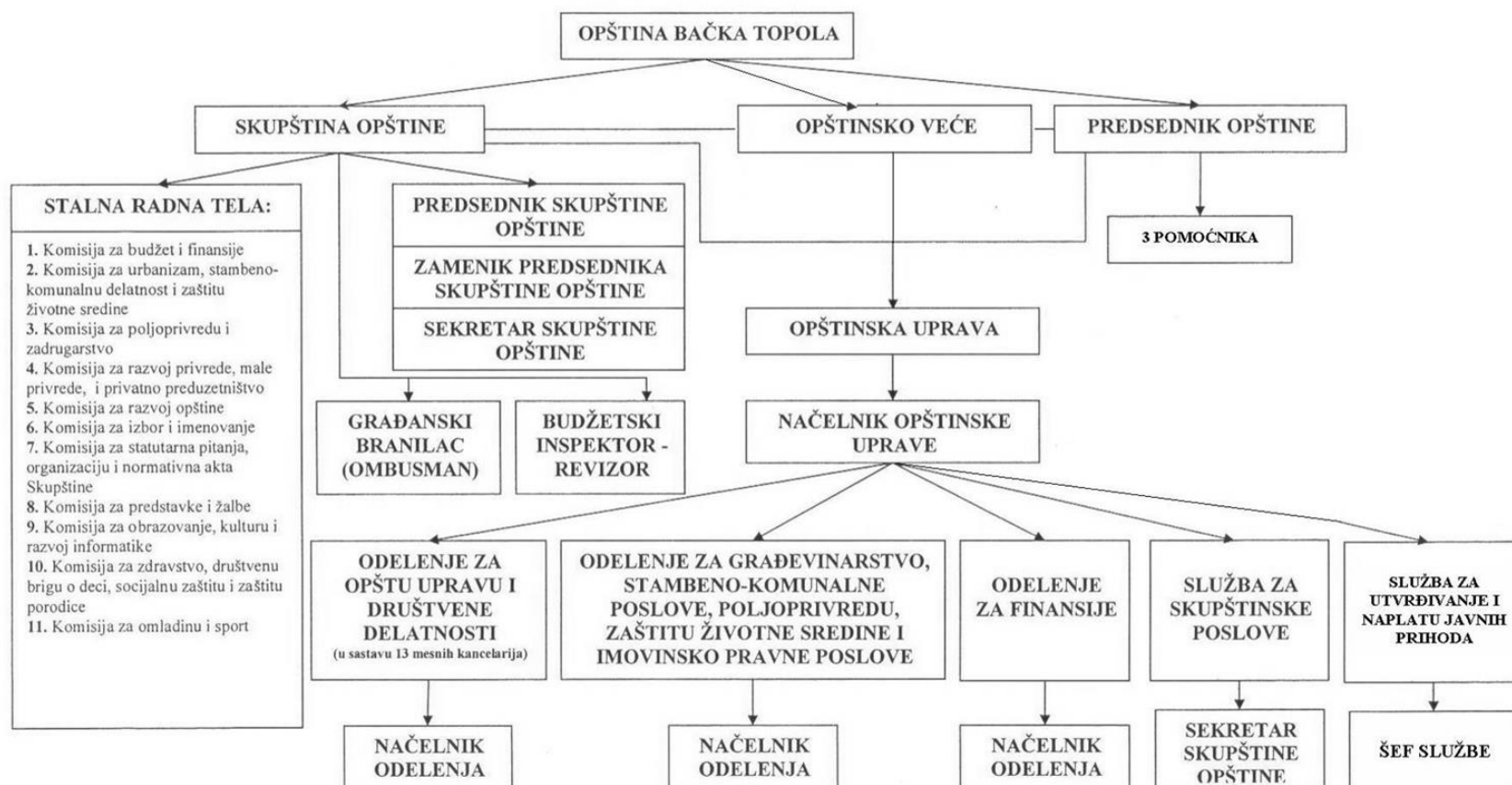
Градска библиотека „Ержебет Јухас.“

Биоскоп са две мултифункционалне сале.

Органи локалне самоуправе

STANJE ORGANIZACIJE LOKALNE SAMOUPRAVE PO STATUTU I DRUGIM VAŽEĆIM AKTIMA

- **Правни извор** делатности и овлашћења општине Бачка Топола чине Закон о локалној самоуправи и Статут општине
- **Органи Општине** су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа
- **Скупштина** је највиши орган власти, која извршава законодавне функције и састављена је од 41. одборника
- **Општинско веће** има извршну власт у општини и чине га 10 чланова. Веће непосредно је одговорно за предлагање и извршавање одлука и других аката Скупштине општине и стара се о извршењу и располагању средствима буџета
- **Председник општине** је и председник општинског већа, представља и заступа општину и наредбодавац је за извршење буџета. Председник општине има три помоћника.
- **Повереништво за избеглице и миграције** је задужено за решавање питања избеглица, интерно расељених лица и повратника кроз реадмисију, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.

Поглавље 2. Подаци о мигрантима у општини Бачка Топола

Према подацима Повереништва за избеглице и миграције општине Бачка Топола, на територији Општине је од почетка ратних дејстава на просторима бивше СФРЈ укупно је регистровано 6326 лица.

Структура ових лица, која су регулисала статус на територији општине Бачка Топола је следећа:

- 1) Избеглице : 6.172
- 2) Интерно расељена лица са КиМ: 154

Број избеглих лица у општини Бачка Топола стално варира. На првом попису избеглица 1996. године на територији Општине је евидентирано укупно: 4.086 лица. Последњи попис и ревизија избегличког статуса урађена је од новембра 2004. године до јануара 2005. године и тада је на територији општине Бачка Топола регистровано укупно 3.136 лица.

Последњи попис је показао даљи тренд опадања броја избеглица. Подаци указују да се један број избеглица определио за интеграцију и стекао лична документа Републике Србије, било због запослења или остваривања права на различите социјалне припадности.

Према подацима Повереништва за избеглице и миграције Општине Бачка Топола крајем децембра 2019. на евиденцији се налазило 84 лица у избегличком статусу и 63 интерно расељених лица. Ипак, број лица, укључујући и оне који су добили држављанство Републике Србије али се и даље налазе у стању социјалне потребе, је далеко већи.

И поред различитих програма подршке избеглицама и интерно расељеним лицима који су реализовани током претходних година на територији општине Бачка Топола још увек има велики број избеглица и интерно расељених лица који су поред материјалног сиромаштва, суочени су и са низом других проблема, као што су: проблеми у приступу основним људским правима, различитим правним проблемима и психосоцијалним проблемима услед друштвеног искључења, маргинализације, дискриминације и др.

Резултати анкете о потребама избеглица и ИРЛ која је рађена током 2012. године указује да је највећи број избеглица и ИРЛ заинтересован за довршетак започете градње или адаптацију постојећих безусловних стамбених објеката, док је мањи број заинтересован за откуп кућа са окућницом и за програм доделе монтажних кућа.

Када је реч о повратницима по основу споразума о реадмисији, не постоје ажурни подаци о броју лица на територији општине Бачка Топола. Кроз програме добровољног повратка које је током претходних година реализовао ИОМ у Општину Бачка Топола враћен је 1 српски држављанин (из Немачке - програм GARP).

Колективни центри

У општини Бачка Топола постојао је 31 колективни центар у којима је било смештено преко 700 лица. Са расељавањем колективних центара се почело 2000. године. Уз помоћ Комесаријата за избеглице и италијанске хуманитарне организације INTERSOS интензивно је почело са затварањем колективних центара 2004 године. До краја 2009.године затворени су сви колективни центри а корисницима су обезбеђени пристојнији смештаји у приватном смештају било у сопственим кућама, изнајмљеним или код рођака, пријатеља.

Тражиоци азила и мигранти у потреби без утврђеног статуса

У великој мери, због свог стратешког и геополитичког положаја, Западни Балкан је постао битна тачка на једној од главних миграторних рута на путу ка ЕУ. Током 2015. године, државну границу Србије прешло је више од пола милиона миграната са Блиског Истока, Азије и Африке, готово тридесет пута више у односу на целу 2014. годину. Чињеница да је од тог броја укупно поднето мање од 700 захтева за азил, говори да жељена дестинација миграната није Србија, већ државе чланице Европске уније. Овакав развој ситуације ствара притисак на институције које се баве управљањем миграцијама како у организационом тако и у финансијском погледу јер управљање миграцијама представља комплексан процес који захтева планско и организовано поступање, као и координисан приступ и континуирану сарадњу свих релевантних органа. Тражиоци азила и/или мигранти у потреби без утврђеног статуса нису присутни на територији Општине. Мало вероватно да ће ова лица бити присутна на територији Општине .

Досадашње активности на територији Општине у односу на избегла, интерно расељена лица и повратницима по Споразуму о реадмисији

Општина се брине о избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима на законом прописан начин и преко институција које су за то надлежне, а то су: Повереништво за избеглице и миграције Општине које води административне и друге послове, Црвени крст, Центар за социјални рад, здравствене службе и просветне службе.

Повереништво свој рад у целости заснива на законским прописима, међународним конвенцијама и инструкцијама и упутствима Комесаријата за избеглице и миграције. Повереништво има дугогодишње искуство и знања у овој области и директно се бави решавањем многих проблема ових људи, како административних, тако и личних. Основни послови Повереништва су послови на изради предлога решења о признавању и укидању избегличког статуса, евиденција промене адреса боравка, припремање предмета за израду нових избегличких легитимација и дупликата изгубљених или уништених, израда предлога закључака о исправци грешака у личним подацима, упис и евиденција лица расељених са КиМ и све промене везане за њихов статус, издавање разних потврда и уверења. Повереништво је по инструкцијама Комесаријата организовало и спроводило све пописе избеглица и интерно расељених лица као и регистрацију за бирачке спискове, па чак и учествовало у самом спровођењу избора. У свим својим активностима Повереништво је имало подршку и помоћ локалне самоуправе.

Повереништво за избеглице и миграције у пружању што комплетније и ефикасније помоћи корисницима активно сарађује са Комесаријатом за избеглице и миграције, Општинском управом Бачка Топола, Црвеним крстом, Центром за социјални рад, Јединицом за управљање пројектима у јавном сектору д.о.о., другим Повереништвима за избеглице и миграције.

Центар за социјални рад, поступајући по Закону о социјалној заштити и социјалној сигурности и на лични захтев странке је избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима омогућио коришћење следећих права:

1. Смештај у установе социјалне заштите
2. Породично обезбеђење
3. Једнократна новчана помоћ
4. Новчана социјална помоћ
5. Накнадни упис личног имена

Центар није водио посебну евиденцију о избеглим и расељеним лицима тако да не може да достави бројчане информације о достављеној врсти помоћи за ову категорију.

Дом здравља је све време у периоду егзодуса и појаве избеглих и интерно расељених лица активно учествовао и то на више начина.

1. Сва избегла и интерно расељена лица су по пријављивању у прихватни центар одмах били прегледани (поготово на заразне болести) и медицински збринути
2. Сва избегла и интерно расељена лица су по пријављивању одмах били снабдевена потребним лековима и санитетским материјалом
3. Сва избегла и интерно расељена лица су по смештају у колективне центре одмах били редовно обилажени од стране медицинске екипе (лекар специјалиста и две медицинске сестре (то је трајало нешто преко годину дана)
4. Све избегле и интерно расељене труднице и мајке са новорођеном децом су по пријављивању одмах били смештени у породилиште Дома здравља и ту били по медицинским индикацијама 2 до 3 месеца.
5. Сва избегла и интерно расељена лица су по пријављивању, а на основу исправа добијених од Комесаријата за избеглице су била и остала у равноправном положају као и редовни осигураници што се тиче доступности и правима у здравственој заштити.
6. Нису организовани ванредни здравствени прегледи избеглих и интерно расељених лица (сем горе наведена при пријему и пријављивању у прихватни центар).
7. Сви колективни центри су били формални односно пријављени, а имамо сазнања да је Хуматинарна организација КЕР (CARE) о свом трошку 8 месеци снабдевала избеглице у колективним центрима лековима са екипом лекар и медицинска сестра.

Активности Црвеног крста Бачка Топола у збрињавању избеглица

Крајем XX века, у периоду распада Југославије, Црвени крст Србије, и Црвени крст Бачка Топола, као његов саставни део, збрињава велики број избеглица и расељених лица. Тих година и до 700.000 избеглица из бивших југословенских република је боравило у Србији.

Црвени крст Бачка Топола је почев од 1991.год. вршио прихват, регистрацију и збрињавање избеглих лица, у прво време са подручја Славоније да би се, након војне акције Олуја, од августа 1995, у нашу општину слило више хиљада, од око 250.000 прогнаних Срба са подручја Републике Српске Крајине. Следећи талас је уследио 1997.год. када се у нашу општину досељавају са подручја Славоније, Барање и Западног Срема да би, после бомбардовања 1999.год. стигла интерно расељена лица са подручја Косова и Метохије. Свеукупно у ЦК Бачка Топола регистровано је 7.160 лица.

ЦК је, у периоду највећег прилива избеглица, организовао, пре свега, смештај за велики број људи па су у том циљу били организовани тзв. колективни смештаји на подручју целе општине, тако да је, у прво време, био организован чак 31 колективни смештај за избегле. Велики број избеглица је, у прво време, био смештен по приватним кућама у свим насељеним местима Општине, што је такође организовано и реализовано преко Црвеног крста. Број колективних смештаја је, током година, постепено смањиван у складу са тим како су се људи налазили односно куповали куће, напуштали територију Општине и слично. Упоредо са решавањем проблема смештаја, избеглице су добијале и помоћ у храни и основним средствима за хигијену а у том периоду је почела да функционише и народна кухиња. Основни прехранбени артикли су обезбеђивани од стране међународних хуманитарних организација, пре свега, Светског програма хране, организација CARE, ЕЧО и многих других. Повремено, у зависности од постојања

донатора, избеглице су добијале огревно дрво, одећу и обућу, апарате за домаћинство. Сви артикли су дистрибуирани преко Црвеног крста у складу са критеријумима које је одређивао сваки поједини донатор. Такође су организоване и посете лекара који су омогућавали избеглима да добију лекове за хроничне болести, с обзиром да је тих година владала несташица лекова. У оквиру ЦК је радило и правно саветовалиште а организоване су, финансиране од стране хуманитарних организација и школе језика, као и психосоцијално саветовалиште. Програми помоћи међународних донатора су окончани 2004. год. а с обзиром да је од тог периода до данас избеглички статус замењен статусом држављана Србије питање евентуалне помоћи се решава у сарадњи са Центром за социјални рад.

Трендови и миграције

Од евидентираних лица у избегличкој популацији изван број избеглих лица се успешно интегрисао, услед дужине миграцијског стажа, образовања и других околности. Општина је представљала примамљиву дестинацију за ову популацију те се велики број лица настанио.

Број лица која су укинула статус ради регулисања пребивалишта износи 2330. Унутар избегличке и расељеничке популације миграције трају и данас у погледу промене места боравка како у општини тако и на територији целе Републике Србије. Евидентиран је податак да је са територије отишло 2759 избеглих и 98 ИРЛ, а у задње две године није дошло нових избеглих и а дошло је 3 ИРЛ породице. Напомиње се да се изнете бројке односе само на промене регистроване у Повереништву не представљају потпун и до краја поуздан податак.

Евидентирана су 440 умрла лица са избегличким статусом, која су преминула на територији општине, није могуће установити тачан број пошто родбина преминулих лица не одјављује избегличке легитимације надлежном органу, те се иста воде још као живи.

Највећи проблем је радни ангажман појединих припадника ибегличке и расељеничке популације, као и повратника по основу споразума о реадмисији. За поједине је евидентан и проблем необразовања, језичка баријера, непоседовање личних докумената и сл.

Почетком септембра 2015. године, Влада Републике Србије је усвојила **План реаговања у случају повећаног прилива миграната са проценом потреба**. План реаговања дефинише мере, активности, људске, финансијске и друге ресурсе неопходне за пружање ургентног смештаја мигрантима и неометаног приступа њиховим правима. План дефинише и обавезе и улогу јединица локалне самоуправе у смислу управљања мешовитим миграцијама на својој територији.

Искуства из претходног ЛАП-а показују да што се избеглица тиче да је урађено доста на поправци кућа, пошто су избеглице купиле старије куће на којима је било потребно доста поправака посебно крова док изван број кућа није имало купатило. Купљено је 19 кућа. Потребе за грађевинским материјалом су велике док за кућама су мање потребе. Да нема или да је мање учешће општине могли смо обезбедити више породица. Што се тиче ИРЛ ту су све породице које су имале захтеве за грађевинским материјалом измирене. У међувремену су дошле две ИРЛ породице које су одмах поднеле захтев да им се купе куће. Тако да су ИРЛ што се тиче грађевинског материјала решени. Што се повратника тиче имали смо само једног који није имао прохтева. Остварени су циљеви из претходног ЛАП-а који су могли бити и бољи да је било више средстава. Захваљујући ЛАП-у помогнуто је преко 100 породица.

Досад реализовани пројекти:

У сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције:

година	избеглице/ИРЛ	грађевински, доходовни, сеоске куће
година	избеглице/ИРЛ	грађевински, доходовни
2009.	избеглице	Грађевински – 1.125.000,00

2010.	избеглице	Грађевински – 375.000,00
	ИРЛ	Грађевински – 375.000,00
2011.	избеглице	Грађевински – 3.080.000,00
	ИРЛ	Грађевински – 1.500.000,00
2012.	избеглице	Грађевински – 3.040.000,00
	ИРЛ	Грађевински – 1.000.000,00
2013.	избеглице	Грађевински – 4.220.000,00
	ИРЛ	Грађевински – 420.000,00
2014.	избеглице	Грађевински – 5.275.000,00
2015.	избеглице	Грађевински – 2.970.000,00
2016.	избеглице	Сеоске куће – 3.750.000,00
2017.	избеглице	Грађевински – 2.750.000,00
2018.	избеглице	Сеоске куће – 1.160.000,00
2019.	избеглице	Грађевински – 3.465.000,00

Регионални стабени програм:

Реализован је 31 пакет грађевинског материјала.

Откупљено је 15 сеоских кућа.

У последњих десет година у општини Бачка Топола је реализовано и реализује се више различитих програма и пројеката намењених избеглим и интерно расељеним лицима, од којих се неки и актуелно реализују. Неки од најзначајнијих програма су следећи:

- ✓ изградња избегличког насеља у Б.Соколцу за 22 породице,
- ✓ изградња методом самоградње кућа на Панонији за 12 породица,
- ✓ изградња методом самоградње кућа у Његошеву за 14 породица,
- ✓ додела грађевинског материјала за 105 породица,
- ✓ куповина сеоских кућа са окућницом за 15 породица.

Пројекти у области промоција људских права:

Пројеката у области људских права није било у Општини Бачка Топола. Људи који су имали статус избеглица из бивше СФРЈ су се обраћали заштитнику грађана по питањима остваривања права на пензију. Код свих обраћања је постигнут успех, тј. успели су да остваре своја права на пензију. Било је више обраћања заштитнику грађана везано за непокретности на територијама бивших Република.

Промоција људских права је вршена и путем локалних медија: 2 телевизијска канала, 2 радио станице и 2 штампана медија.

Заштита права угрожених група, стамбено збрињавање ових категорија,

1. OPEN ARMS (отворени загрљај) – становање уз подршку за особе ометене у менталном развоју.
2. Социотерапијске и саветодавне услуге
3. Инклузивна радионица,

Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

- 1) Анализа или преглед документације о ширем окружењу,
- 2) Анализу стања (swot анализу)
- 3) Анализу заинтересованих страна и
- 4) Анализу проблема са закључцима

Преглед документације обухватио је неколико кључних међународних, националних и локалних стратешких докуманата релевантних за ову област као и актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији и то:

- Конвенција УН о статусу избеглице (1951)
- Женевске конвенције које регулишу рад Црвеног крста (1949)
- Сарајевска декларација (2005.)
- Закон о избеглицама (1992, измене и допуне 2010.)
- Закон о управљању миграцијама (2012.)
- Закон о црвеном крсту (2005)
- Уредба о ближим условима и мерилима за утврђивање реда првенства за решавање стамбених потреба избеглица (за сваку годину у периоду 2016.-2020. године)
- Стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2015-2020)
- Стратегија запошљавања (2011-2020.), која се односи на укључивање избегличке и расељеничке популације у систем друштвеног привређивања
- Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији (2009)
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003)
- Стратегија одрживог развоја (2008)
- Стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012
- Стратегија регионалног развоја 2007-2012
- Стратегија развоја социјалне заштите (2005)
- Национални план акције за децу (2004)

План реаговања у случају повећаног прилива миграната са проценом потреба (2015. година) Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама („Службени Гласник РС“ број: 18/92, „Сл. лист СРЈ“, бр.42/2002 – одлука СУС и „Сл. гласник РС“ бр.30-2010). С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица у мају 2010. године усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о избеглицама. Уз то, 8. новембра 2012. године, усвојен је Закон о управљању миграцијама који на свеобухватан начин уређује питање управљања миграцијама.

Локална стратешка докуманата значајна за решавање питања избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у општини Бачка Топола су следећа:

- Стратегија одрживог развоја Општине Бачка Топола (2010-2020)
- Годишњи Локални акциони планови запошљавања општине Бачка Топола
- Локални акциони план политике за младе

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих, интерно расељених лица, повратника

по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.

- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица, односно локалне реинтеграције повратника, којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- У складу са Планом реаговања у случају повећаног прилива миграната и у сарадњи са локалним Саветима за миграције, надлежне институције су обезбедиле неопходну помоћ на терену, отвориле додатне транзитне центре и идентификовале одговарајуће објекте за хитни смештај миграната. Локални савети за миграције су предузели све неопходне активности како би се створили услови за благовремено реаговање у случају да се већи број миграната дуже време задржава на територији њихове општине. Комесаријат за избеглице и миграције организовао је обуку општинских повереника за избеглице и миграције на тему прихвата и хуманитарног збрињавања миграната, како би се унапредила ефикасност представника локалних самоуправа у овој области за случај додатне ескалације броја миграната и потребе ангажовања додатног броја професионалаца на терену. Континуирана подршка актера на локалном нивоу је од изузетног значаја у решавању и превазилажењу мигрантске кризе. Управо овакав приступ и вертикална координација између централног и локалног нивоа власти допринели су бржем и организованијем одговору на тренутну ситуацију у погледу прилива миграната.
- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002, ревизија март 2011.године) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана, али недостаје јој актуелизација и усклађивање са реалним стањем;
- Национална стратегија за управљање миграцијама (2009) дефинише планско и организовано управљање миграцијама праћењем спољних и унутрашњих миграционих кретања, и спровођење активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција, као и решавање проблема избеглица и интерно расељених лица, ефикасни и ефективни прихват и одржива социо- економска реинтеграција повратника – грађана Републике Србије по основу споразума о реадмисији;
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009) утврђује приоритетне области, као што су: издавање личних докумената, решавање питања смештаја, стварање могућности за запошљавање и остваривање других права, као што су право на здравствену заштиту, образовање, социјалну и породично-правну заштиту, итд. Одсуство координације и размене информација о повратницима представља озбиљну сметњу у регистрацији лица која се враћају по основу реадмисије, утврђивању њихових потреба и пружању адекватне заштите ради њиховог укључивања у нову средину;
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа општине Бачка Топола се до сада нису експлицитно бавила питањима од директног и непосредног значаја за избегло-прогнану популацију, мада су они

препознати као посебно осетљива друштвена група, али без спецификованог програма. Њихови проблеми и потребе се не посматрају изоловано од потреба осталих угрожених група становништва општине Бачка Топола.

- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање (откуп сеоских домаћинстава и пакети грађевинског материјала), економско оснаживање, помоћ у лековима, огреву.

3.1. Анализа стања (SWOT анализа)

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резулата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу.

Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

УНУТРАШЊИ ФАКТОРИ	Strengths (Снаге):	Weaknesses (Слабости)
	Подршка Општинске управе (председник, општинско веће, начелник општинске управе	Ограничена средства у буџету локалне самоуправе
	Постојање локалних стратешких докумената	Мала наменска средства у буџету општине Бачка Топола за финансирање питања миграната
	Развијеност инфраструктуре ,	Висока стопа незапослености у локалној заједници,
	Спроведена анкета о потребама избеглица и ИРЛ	Елементарно сиромаштво у порасту
	Искуство у сарадњи са донаторима и међународним партнерима	Депопулација и старење становништва
		Недовољна информисаност шире локалне заједнице о проблемима миграната
	Непостојање базе података о броју и потребама повратника	
СПОЉАШЊИ ФАКТОРИ	Opportunities (Шансе):	Threats (Опасности):
	Постојање политичког консензуса за решавање проблема избеглица, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на националном нивоу	Лоша глобална економска ситуација,
	Постојање Националне Стратегије за решавање проблема избеглица	Спора имплементација националних стратегија и планова
	Постојање регионалног пројекта за трајно решавање стамбених проблема избеглих и расељених	Недовољно ангажовање надлежних институција на решавању имовинско – правних питања избеглица у земљама порекла
	Активности и програми КИРС-а	Питање избеглих и ИРЛ није више у фокусу шире јавности.
	Доступност ИПА фондова	
	Реформе у социјалној заштити, образовању, запошљавању	
Постојање планова и програма НСЗ		

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална заједница има значајне капацитете за решавање питања избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса. Главне снаге локалне заједнице релевантне за питања ове популације су: политичка воља и подршка општинске структуре власти, стратешки приступ развоју општине Бачка Топола у различитим областима и искуство у сарадњи са донаторима и реализацији бројних програма подрше овој циљној групи. У даљем раду требало би побољшати следеће капацитете локалне заједнице: оформити базу података и обезбедити повезаност између база података различитих институција, сарадњу јавног и приватног сектора и планирање значајнијих наменских средстава у буџету локалне самоуправе за решавање питања избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, те деловати у правцу унапређења популационе политике.
- Најзначајније спољашње могућности које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у локалној средини су: политички консензус на националном нивоу за решавање питања избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, активности и програми КИРС-а, приступ ИПА фондовима. Као важне препреке из спољашњег окружења које би требало узети у обзир у процесу даљег планирања идентификоване су следеће: спора имплементација постојећих закона и стратегија, смањење донаторских фондова намењених овим питањима и непостојање интересорног приступа овим питањима на националном нивоу.

3.2. Анализа заинтересованих страна

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за решавање питања избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у општини Бачка Топола које су диференциране на крајње кориснике услуга (различите групе избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса) и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници Локалног акционог плана унапређење положаја миграната су:

- Избеглице
- Интерно расељена лица
- Повратници по основу споразума о реадмисији
- Тражиоци азила
- Мигранти у потреби без утврђеног статуса

Кључни партнери у локалној самоуправи за решавање питања избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса су:

- ✓ локална самоуправа – обезбеђује општи оквир кроз доношење стратешких докумената и одлуке о буџету ;
- ✓ Повереништво за избеглице и миграције, - врши поверене послове у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма усмерених на помоћ избеглим, ИРЛ, повратницима по основу споразума о реадмисији, тражиоцима азила и мигрантима у

потреби без утврђеног статуса;

- ✓ Центар за социјални рад општине Бачка Топола у оквиру својих надлежности прописаних Законом и у оквиру Одлуке о правима из области социјалне заштите пружа услуге из области социјалне заштите (то су услуге које се пружају лицима која имају држављанство Републике Србије, али будући да је већина избеглих лица добила држављанство Републике Србије, сарадња са Центром је изузетно битна.)
- ✓ Црвени крст – који је кроз своју основну делатност пружао разне врсте помоћи избегличкој популацији ;
- ✓ Дом здравља Бачка Топола – који кроз обављање своје основне делатности доприноси побољшању здравља становништва уопште, па тиме и избегличке популације ;
- ✓ Образовне институције (предшколске установе, основне и средње школе) – које укључују у образовни систем избегла и ИРЛ под једнаким условима.
- ✓ Национална Служба за запошљавање која кроз своју редовну делатност помаже запошљавање избеглих и ИРЛ (бави се запошљавањем, организује сајмове запошљавања, програми додатног образовања и обуке – субвенционисање приправничког рада, финансирање стручног усавршавања волонтера, финансирање стицања додатних знања и вештина, као што су информатичка обука, развој предузетништва и сл.)
- ✓ КИРС (Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије) – обавља координацију различитих програма за избегл, ИРЛ, повратнике и тражилоце азила и мигранте у потреби без утврђеног статуса ;
- ✓ Покрајински фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и интерно расељеним лицима – спроводи различите програме помоћи намењене избегличкој и расељеничкој популацији
- ✓ Међународне и домаће НВО – SDF, INTERSOS, Edukacioni Centar
- ✓ Министарство рада и социјалне политике – кроз систем социјалне заштите обезбеђује остваривање законом предвиђених права и за избегличку популацију.

3.3. Анализа проблема

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у општини Бачка Топола:

- ✓ Нерешено стамбено питање, а додатно га оптерећује статус имовине у земљи порекла (нарочито у Хрватској) који још увек није решен. Лица са подручја Босне и Херцеговине успела су да остваре своје станарско право и поврате имовину али уколико није у питању приватна, која је махом уништена. Лица са подручја Хрватске нису успела да поврате своје станарско право, а приватна имовина је углавном уништена или са великим степеном оштећења. Овај проблем је присутан код лица која живе у приватном смештају суочени са проблемом плаћања закупа станова и режијских трошкова. Да би умањили те трошкове, често станују у неадекватним условима и у недовршеним стамбеним објектима.
- ✓ Незапосленост и материјално сиромаштво. Генерално висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају високу незапосленост ове циљне групе. Због ниског степена образовања и неквалификованости овој популацији је веома тешко да нађе стално запослење.

- ✓ Већина избеглих и интерно расељених лица баве се привременим и повременим пословима који нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији. Један број ових лица су особе са инвалидитетом, што осим ниског степена квалификација такође утиче на слабу конкуретност на тржишту рада, односно смањује степен њихове запошљивости. Проблему незапослености додатно доприноси и незаинтересованост једног дела интерно расељених лица за активно тражење посла, јер примају месечну новчану надокнаду за лица која су радила у друштвеним предузећима на КиМ. Иако је ова надокнада скромна, они који је примају, не желе да је изгубе, јер им улива минимум социјалне сигурности. Део ове популације такође има административних потешкоћа у прибављању доказа о стеченој квалификацији у матичним земљама, као и доказа о оствареном радном стажу или праву на пензију. У повратничким домаћинствима, у највећем броју случајева ниједан од чланова домаћинства није формално запослен, а на црно ради тек неколицина, што такође води повећању ризика од социјалне искључености.
- ✓ Међу избеглим и интерно расељеним лицима у општини Бачка Топола доминирају особе са ниским степеном стручности. Додатни проблем представља што образовни профили за које су ове особе стекле квалификацију често не одговарају потребама развоја привреде и других делатности у општини Бачка Топола.
- ✓ Недовољни и неодговарајући социјално материјални подстицаји за интеграцију избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса услед недостатка адекватних програма, као и још увек присутних утицаја рата -посттравматски ратни синдром, затвореност у тзв. неформалне групе (дружење са мештанима из истог села, регије из земље из које су избегли);
- ✓ На територији Општине Бачка Топола живи и већи број избегличких и ИРЛ породица које су започеле градњу стамбених објеката, али немају могућности за завршетак градње.
- ✓ Пасивност избеглих, а посебно ИРЛ која се огледа пре свега у недовољној активности у циљу побољшања сопственог положаја;
- ✓ Непоседовање потребних личних докумената, пре свега код ИРЛ и повратника по основу споразума о реадмисији. Великом броју избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса основни проблем чини остваривање права на лична документа (држављанство и пребивалиште) у Републици Србији, због административних и финансијских потешкоћа у прибављању докумената потребних за подношење захтева за пријем у држављанство и након тога за издавање личне карте. Велики део избегличке популације је управо због овога искључен из система социјалне заштите РС (право на материјално обезбеђење породице, туђа нега и помоћ, дечији додатак, родитељски додатак и др.). Такође је присутан и део избегличке популације који се још увек није определио за интеграцију и прихватање држављанства РС из страха да би то била препрека у остваривању или решавању до сада нерешених права у матичним земљама (имовинска прва, права на пензију, упис радног стажа и сл.). Одређени број повратничке популације такође нема чврсту одлуку за реинтеграцију (вишеструки повратници), што успорава и отежава остваривање њихових права у оквиру реинтеграције.
- ✓ Недовољна доступност здравствених услуга поготово лицима која нису остварила избеглички статус, или им исти није потврђен приликом регистрације избеглица 2004/05. Проблеми повратника по реадмисији у области приступа здравственој и социјалној заштити огледају се кроз непоседовање здравствене књижице (због незаинтересованости) као и личне медицинске документације (хронични болесници, деца).
- ✓ Честе миграције ове популације без евидентирања у бази података;

- ✓ Депопулација и старење становништва.

Општи закључци анализе

- Локална заједница и локална самоуправа имају различите капацитете за бављење унапређењем положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, као што су: људски ресурси и стратешки приступ развоју општине Бачка Топола.
- Потребно је ове већ постојеће механизме и структуре и њихове активности повезати са унапређењем положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.
- Избегли, интерно расељена лица, повратници по основу споразума о реадмисији, тражиоци азила и миграната у потреби без утврђеног статуса су врло хетерогена група са разноврсним потребама. Неопходно је да се издвоје приоритети на које ће овај локални план покушати да одговори као и да се подстиче активност и конструктивна сарадња самих корисничких група у процесу реализације Плана.
- У општини Бачка Топола је идентификован значајан број локалних актера, као и актера из ширег окружења који могу да буду укључени у процес унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса.
- Потребно је процес планирања засновати на партнерској сарадњи актера, подстицању транспарентности њиховог рада и подели одговорности.
- озбиљност и обим проблема са којима се суочава популација избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса намеће плански и фазни приступ њиховом решавању. Ово се нарочито односи на проблем становања који захтев значајне ресурсе.
- Неопходно је планирати решавање ових проблема кроз потпуну усклађеност програмских и финансијских аспеката плана и уз систематско издвајање дела средстава из локалног буџета и планирање начина за прикупљање средстава кроз различите нове пројекте или привлачење већ постојећих донаторских и кредиторских пројеката. Решавање питања положаја избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса је неопходно још од процеса планирања повезати са општим, већ дефинисаним развојним трендовима општине Бачка Топола.
- У том смислу, овај Локални акциони план би требало да основне елементе социјалне интеграције избеглих и интерно расељених лица, становање, стицање одговарајуће квалификације, побољшање могућности за запошљавање, повеже са опредељењима у просторном уређењу општине Бачка Топола, развоју привреде и других делатности.
- У процесу израде Локалног акционог плана неопходно је узети у обзир, с једне стране, реално постојеће локалне ресурсе и чињеницу да су избегла и интерно расељена лица једна од бројних друштвено рањивих група, а с друге стране, уважити оне њихове потребе и проблеме који су специфични резултат избеглиштва и расељеништва.
- Имајући у виду лошу демографску ситуацију, смањење броја становништва и општу депопулацију, овај план представља део локалних напора усмерених ка поправљању овакве неповољне ситуације, активностима које су усмерене на стамбена решења, нарочито откуп домаћинства са окућницом, доделу пакета грађевинског материјала за завршетак започете

градње или адаптацију неусловних стамбених објеката и доделу монтажних кућа.

Поглавље 4. Приоритетне циљне групе

Крајњи корисници ЛАП-а на територији Општине Бачка Топола у периоду 2020-2024.г. су материјално и социјално најугроженије породице избеглих, ИРЛ, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, а пре свега:

- ✓ Избегли, интерно расељени и повратници по основу споразума о реадмисији у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу;
- ✓ Избегла и ИРЛ која немају одговарајућу стручну спрему за потребе привреде Општине и којима је неопходна помоћ друштвене заједнице у samozapošljavanju.

Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета су:

- Самохрани родитељи
- Породице чији је члан/ови хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју
- Вишечлане и вишегенерацијске породице;
- Старачка домаћинства
- Породице погинулих, киднапованих и несталих,
- Породице миграната у којима је жена носилац домаћинства
- Малолетно лице, странац, без пратње родитеља или старатеља, односно дете млађе од 18 година које се нашло изван своје земље порекла услед тражења азила, због страха од прогањања или непостојање заштите услед кршења људских права, оружаног сукоба или немира у земљи порекла, жртве трговине људима ради сексуалног или другог искоришћавања или бекства од сиромаштва у земљи порекла.
- Тражиоци азила и мигранти у потреби без утврђеног статуса на територији општине Бачка Топола

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру ЛАП-а у општини Бачка Топола су следећи:

- Егзистенцијална и стамбена угроженост циљне групе;
- Видљивост и распрострањеност проблема циљне групе у локалној заједници
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Заинтересованост саме циљне групе за решавање сопствених проблема
- Хитност решавања проблема
- Необухваћеност групе системским мерама подршке (испалих из система друштвено организоване подршке)
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем
- Елиминаторни критеријум: локална самоуправа годишње издваја 400.000,00 динара на посебној буџетској линији за решавање потреба ове циљне групе а првенствено за поправку кућа а затим и за откуп сеоских кућа. За решавање ових питања Општина је ставила на располагање свој кадар који је досада у најбољој мери решио све

постављене задатке. Према спроведеној анкети још око 200 породица очекује помоћ у грађевинском материјалу и око 30 породица није решило стамбену ситуацију и првенствено су заинтересовани за откуп сеоског домаћинства.

Поглавље 5. Општи и специфични циљеви

Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета, као и од анализе потреба избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, а у складу са националним стратешким опредељењима, дефинисан је следећи општи циљ:

Побољшати социјално-материјални положај избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса на територији општине Бачка Топола решавањем њихових стамбених потреба и подстицањем економског оснаживања, као и обезбедити предуслове за решавање проблема миграната јачањем капацитета локалне самоуправе и промовисањем толеранције према тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса.

Специфични циљеви ЈАП-а су:

Специфични циљ 1:

У периоду од 2020. до 2024. године стамбено збринути најмање 30 избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији откупом одговарајућих домаћинстава са окућницом.

Специфични циљ 2:

У периоду од 2020. до 2024. године трајно решити стамбено питање за најмање 100 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији, кроз доделу пакета грађевинског материјала за адаптацију или завршетак изградње стамбеног објекта.

Специфични циљ 3:

У периоду од 2020. до 2024. године економски оснажити најмање 10 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програме доходних активности у сарадњи са Националном службом за запошљавање.

Специфични циљ 4:

У периоду од 2020. до 2024. године створити услове за јачање толеранције и разумевање потреба тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса унапређењем квалитета живота у локалној заједници побољшањем комуналних услуга, опремањем простора за здравствене, едукативне, културно- уметничке и друге услуге, опремањем дечијих и спортских игралишта.

Специфични циљ 5:

У периоду од 2020. до 2024. године омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању потреба миграната.

Специфични циљ 6:

У периоду од 2020. до 2024. године омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантима.

Поглавље 6. Активности- Задаци за реализацију ЈАПа

Специфични циљ 1:							
<i>У периоду од 2020. до 2024 године стамбено збринути најмање 30 породица избеглица, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији откупом одговарајућих домаћинстава са окућницом.</i>							
Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЈС и/ или остали локални ресурси	Остали извори		
1.1. Обезбеђивање финансијских средстава за откуп домаћинстава		Обезбеђена потребна финансијска средства	Износ обезбеђених финансијских средстава	Људски ресурси		Локална самоуправа	КИРС
1.2. Формирање комисије за избор корисника	15 дана	Формирана комисија	Одлука о формирању комисије.			Председник Општине	
1.3. Доношење правилника и огласа за избор корисника	7 дана	Усвојен текст правилника и огласа.	Записник			Комисија за избор корисника	
1.4. Објављивање огласа за откуп домаћинстава	2 месеца	Објављен оглас, прикупљене пријаве	Број пријављених потенцијалних корисника	Људски ресурси, простор и опрема за рад		Општинска комисија, ЈС	КИРС
1.5. избор потенцијалних корисника и обилазак кућа за откуп	3 недеље	Утврђена листа потенцијалних корисника	Записници и конкурсна комисија			Комисија за избор корисника	
1.6. израда и објављивање прелиминарне листе	15 дана	Утврђена и објављена прелиминарна листа	Записници, извештаји	Људски ресурси		Општинска комисија, Локална самоуправа	КИРС
1.7. избор корисника и објављивање коначне листе		Утврђена листа од најмање 20 корисничких породица за које ће бити откупљена домаћинства, склопљени уговори с корисницима	Број склопљених уговора			Комисија за избор корисника	

1.8. потписивање споразума између донатора и власника	10 дана	Потписани споразуми	Број потписаних споразума			Донатор, власник, корисник	Локална самоуправа
1.9. потписивање купопродајног уговора	7 дана	Потписани купопродајни уговори	Број потписаних уговора			Власник, корисник	Локална самоуправа, КИРС
1.10. Усељавање откупљених домаћинстава		Усељено најмање 15 домаћинства	Број усељених домаћинстава	Људски ресурси, транспортна средства		Локална самоуправа	КИРС медији
1.11. Медијска презентација целокупне реализације програма		Објављене информације о програму на локалним ТВ каналима и штампаним медијима	Број и врста ТВ прилога о програму, број чланака у новинама	Простор и време у локалним медијима		Локална самоуправа	КИРС, локални медији
1.12. Праћење реализације и оцена успешности програма	6-12 месеци	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, писање извештаја, оцењена успешност	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЈАП- а		Локална самоуправа	КИРС

Специфични циљ 2:

У периоду од 2020. до 2024 године трајно решити стамбено питање за најмање 100 породица избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији, кроз доделу пакета грађевинског материјала за адаптацију или завршетак изградње стамбеног објекта.

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЈС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
2.1.Формирање комисије	15 дана	Формирана Комисија	Одлука о формирању Комисије			Скупштина општине	
2.2. Доношење правилника и израда критеријума за одабир приоритетних породица	7 дана	Донесен правилник, израђени критеријуми	Квалитет правилника и критеријума	Постојећи Људски ресурси		општинска комисија	КИРС

2.3. расписивање огласа	4 недеље	Оглас објављен	Садржај и услови конкурса			општинска комисија	
2.4. избор корисника и израда прелиминарне листе	15 дана	Утврђена и објављена прелиминарна листа	Записници, извештаји			општинска комисија	
2.5. израда и објављивање коначне листе	8 дана	Утврђена коначна листа.	Записник	Постојећи Људски ресурси		општинска комисија	КИРС
2.6. расписивање тендера и одабир најбољег добављача	6 недеља	Тендер расписан и одабран најбољи понуђач	Садржај и услови тендера, садржај понуда			општинска комисија	
2.7. потписивање уговора са добављачем	8 дана	Потписан уговор	Услови и садржај уговора			општинска комисија	
2.8. потписивање уговора са корисницима	8 дана	Потписани уговори	Садржај уговора				
2.9. испорука грађевинског материјала	30 дана	Подељена помоћ	Садржај и квалитет помоћи	Постојећи Људски ресурси		Повереник, општинска комисија	КИРС
2.10. праћење уградње грађевинског материјала	6 месеци	Пропраћена реализација програма и уградње материјала	Квалитет и ниво остварености			Повереник, општинска комисија	КИРС
2.11. извештај о реализацији програма	6-12 месеци од дана испоруке	Реализација документована	Садржај и критеријуми извештаја			Повереник, општинска комисија	КИРС

Специфични циљ 3:

У периоду од 2020. до 2024 године економски оснажити најмање 10 породица избеглица, интерно расљених лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програме доходних активности у сарадњи са Националном службом за запошљавање.

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
3.1. потписивање меморандума (донатори, КИРС, локална самоуправа)	1 месец	Потписан меморандум	Услови и садржај меморандума			Донатор, КИРС, локална самоуправа	
3.2. обезбеђење средстава кроз уговор о додели средстава за економско оснаживање једница локалне самоуправе	1 месец	Обезбеђена средства	Износ средстава			Донатор, локална самоуправа	
3.3. Формирање комисије на нивоу локалне самоуправе	15 дана	Формирана комисија	Одлука о формирању комисије.			Скупштина општине	
3.4. усвајање правилника и огласа	7 дана	Усвојен текст правилника и огласа.	Садржај и услови правилника			Комисија за избор корисника	
3.5. расписивање јавног позива	1-2 недеље	Јавни позив расписан	Садржај и услови јавног позива			Комисија за избор корисника	
3.6 избор корисника и евентуално организовање обуке	15-30 дана	Корисници одабрани	Садржај листе и структура корисника			Комисија за избор корисника	
3.7 јавна набавка опреме, машина и друге робе која је предмет пакета доходних активности	1-3 месеца	Јавна набавка спроведена	Документација потпуна				

3.8 избор најповољнијег добављача	7 дана	Најповољнији добављач одабран	Садржај понуда				
3.9 потписивање уговора са корисником програма	7 дана	Уговори потписани	Услови и садржај уговора				
3.10 потписивање уговора са добављачем	7 дана	Уговори потписани	Услови и садржај уговора				
3.11 испорука грантова		Грантови испоручени	Садржај и квалитет грантова				
3.12 Праћење реализације и оцена успешности програма	24 месеца	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, оцењена успешност	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука			Локална самоуправа	КИРС

Специфични циљ 4:

У периоду од 2020. до 2024 године економски оснажити најмање 10 породица избеглица, интерно расљених лица и повратника по основу споразума о реадмисији укључивањем у програме преквалификације и доквалификације, у сарадњи са Националном службом за запошљавање, Саветом за запошљавање и донаторима.

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори		
4.1. потписивање меморандума (донатори, КИРС, НСЗ, локална самоуправа)	1 месец	Потписан меморандум	Услови и садржај меморандума			Донатор, КИРС, НСЗ локална самоуправа	

4.2. обезбеђење средстава кроз уговор о додели средстава за економско оснаживање једница локалне самоуправе	1 месец	Обезбеђена средства	Износ средстава			Донатор, локална самоуправа	
4.3. Формирање комисије на нивоу локалне самоуправе	15 дана	Формирана комисија	Одлука о формирању комисије.			Скупштина општине	
4.4. усвајање правилника и огласа	7 дана	Усвојен текст правилника и огласа.	Садржај и услови правилника			Комисија за избор корисника	
4.5. расписивање јавног позива	1-2 недеље	Јавни позив расписан	Садржај и услови јавног позива			Комисија за избор корисника	
4.6 избор корисника и организовање обуке	15-30 дана	Корисници одабрани	Садржај листе и структура корисника			Комисија за избор корисника	
4.7 потписивање уговора са корисником програма	7 дана	Уговори потписани	Услови и садржај уговора			Локална самоуправа, НСЗ	
4.8 Праћење реализације и оцена успешности програма	6 месеци	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, оцењена успешност	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука			Локална самоуправа, НСЗ	КИРС

Специфични циљ 5:

У периоду од 2020. до 2024 године створити услове за јачање толеранције и разумевање потреба тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса унапређењем квалитета живота у локалној заједници побољшањем комуналних услуга, опремањем простора за здравствене, едукативне, културно- уметничке и друге услуге, опремањем дечијих и спортских игралишта.

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет.ЛС и/ или остали локални ресурси	Остали извори		
5.1.потписивање меморандума (донатори, КИРС, локална самоуправа)	1 месец	Потписан меморандум	Услови и садржај меморандума			Донатор, КИРС, локална самоуправа	
5.2. обезбеђење средстава кроз уговор о додели средстава за реализацију активности и опремање простора	1 месец	Обезбеђена средства	Износ средстава			Донатор, локална самоуправа	
5.3. Формирање комисије на нивоу локалне самоуправе	15 дана	Формирана комисија	Одлука о формирању комисије.			Скупштина општине	
5.4.Утврђивање спецификације опреме и материјала	7 дана	Сачињена спецификација опреме и материјала	Спецификација опреме и материјала			Комисија и Савет	
5.5.Спровођење јавне набавке за испоруку опреме и материјала	30 дана	Спроведена јавна набавка и одређен испоручилац опреме и материјала	Записник и Одлука			Комисија и наручилац	Донатор, КИРС
5.6.Закључивање уговора са добављачем	7 дана	Закључени уговори	Потписани уговори			Комисија и наручилац	Донатор, КИРС
5.7.Испорука опреме и материјала и контрола монтаже по уговору	30 дана	Испоручена опрема и материјал	Записник			Комисија, Корисник	
5.8.Комисијска предаја на употребу и коришћење	7 дана	Примопредаја	Записник			Комисија, Корисник	

Специфични циљ 6:

У периоду од 2020. до 2024 године омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између тражилаца азила и/или миграната у потреби без утврђеног статуса и примајуће средине развојем дијалога и организовањем тематских радионица, округлих столова и других активности усмерених ка отклањању предрасуда и бољем разумевању потреба миграната.

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/ или остали локални ресурси	Остали извори		
6.1. Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђење средстава	Потписан уговор		Људски ресурси	Савет за миграције	Донатор, надлежно Мин., ЦСР и КИРС
6.2. Презентација активности и јавно оглашавање путем медија	Континуирано по активностима	Одржавање најмање 2 презентације и јавност упозната са планираним активностима	Број учесника на одржаним презентацијама		Технички услови за одржавање презентација	Повереник	Донатор, надлежно Мин., ЦСР и КИРС
6.3. Формирање Комисије за реализацију пројекта/пројектни тим	5 дана	Формирана Комисија за реализацију пројекта	Број чланова комисије		Постојећи ресурси	Локална самоуправа и Савет	надлежно Мин., ЦСР и КИРС
6.4. Реализација програма набавке и/или реконструкција	Минимум 90 дана	Објављена јавна набавка	Број и врста реализовани програма и набављене опреме		Стручне службе	Комисија за реализацију пројекта	
6.5. Извештај о завршетку реализације појединачних пројеката	7 дана по завршеном пројекту	Урађен и усвојен извештај од стране комисије	Потврда о пријему извештаја		Комисија за реализацију пројекта/пројектни тим	КИРС и повереник	
6.6. Праћење реализације и успешности појединачних програма	Континуирано	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма	Број, квалитет и врста опреме и обављене реконструкције	Људски ресурси		Повереник	Донатор, надлежно Мин., ЦСР и КИРС

Специфични циљ 7:

У периоду од 2020. до 2024 године омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз обуку кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених мигрантима.

Активности	Планирано време реализације активности	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Буџет ЛС и/ или остали локални ресурси	Остали извори		
7.1. Потписивање уговора са донатором за појединачне активносати	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор		Људски ресурси и Савет	Председник Савета за миграције	Донатор (КИРС)
7.2. Презентација програма и јавно оглашавање активности на огласној табли Градске управе и средствима	30 дана за појединачне активности	Одржавање најмање 2 обуке за писање пројеката за по 10 потенцијалних учесника	Објављен позив		Технички услови за оглашавање	Повереник	
7.3. Одабир полазника обуке, просторије и предавача за одржавање	15 дана	Одабрани учесници, тренер и простор за извођење обуке	Број учесника		Постојећи ресурси локалне	Локална самоуправа и Савет	КИРС, донатор
7.4. Одржавање округлих столова на тему управљања миграцијама	1 дан трајање округлог стола	Организовање најмање једног округлог стола	Број учесника		Постојећи ресурси	Локална самоуправа и Савет	КИРС, донатор
7.5. Одабир тема и говорника на округлом столу и одабир просторије	15 дана	Одржавање најмање једног округлог стола са 10 потенцијални учесника	Број учесника		Постојећи ресурси	Локална самоуправа и Савет	КИРС, донатор
7.6. Извештај о завршетку реализације појединачних пројеката	7 дана по реализацији	Урађен и усвојен извештај од стране Комисије	Потврда о пријему извештаја		Комисија за реализацију пројекта	Савет	КИРС, донатор

Поглавље 7. Ресурси/ Буџет

На основу досадашњег искуства и искуства других локалних самоуправа процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана у периоду 2020-2024. године бити потребно да се издвоји око **2.000.000,00** динара из локалног буџета што представља 10% средстава неопходних за реализацију активности планираних локалним акционим планом у овом периоду. Осталих 90% (**18.000.000,00 дин.**) је планирано да се обезбеди из донација и других извора финансирања (републичких, иностраних и домаћих фондова).

Детаљан годишњи буџет за сваку годину примене Локалног акционог плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за ту годину.

У реализацији овог ЛАП-а, полазиће се од идентификовања и коришћења свих већ постојећих ресурса у локалној заједници (људских и материјалних), а инсистираће се и на већој самоорганизованости и учешћу ресорних министарстава у реализацији активности ЛАП-а.

Овај Локални акциони план ће се, поред осталих намена, користити у сврху представљања Општине и привлачења донаторских средстава за реализацију наведених циљева.

Поглавље 8. Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛАП-а у општини Бачка Топола обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛАП -а
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама који је учествовао у његовој изради. Савет ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом Локалног плана. Савет за управљање миграцијама и трајна решења, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛАП-а;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) ЛАП-а;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи;

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу ЛАП-а. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и

припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада

Оперативна структура за примену ЛАП-а има следеће задатке и одговорности:

- ✓ Реализација ЛАП-а;
- ✓ Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које обезбеђује ЛАП;
- ✓ Редовно достављање извештаја председнику Савета за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу ЛАП-а;
- ✓ Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака ЛАП-а;
- ✓ Унапређење процеса примене ЛАП-а у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре;

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене ЛАП-а. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција. Детаљне годишње планове за наредни период, након 2018. године припремаће Савет за управљање миграцијама уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати Општинско веће Бачка Топола. Механизми праћења, оцењивања успешности примене ЛАП-а и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

Поглавље 9. Праћење и оцена успешности

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛАП-а је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП-а ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2020-2024. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично-једном годишње и подносиће се извештај Општинском већу Бачка Топола. Финална евалуација обавиће се на крају 2024. године.

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене ЛАП-а ће бити следећи:

- Број нових услуга- локалних мера /програма за избегла и ИРЛ;
- Обухват избеглих, ИРЛ, повратника и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса новим услугама и мерама;
- Структура корисника/ца услуга и мера/програма;
- Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим, ИРЛ, повратницима и тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса у локалној заједници;
- Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглих, интерно расељених лица,

повратника по основу споразума о реадмисији и тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса;

- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ, повратницима по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методe и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), извештавање и др.

Савет за управљање миграцијама ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана – вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це – стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих, интерно расељених лица, повратника по основу споразума о реадмисији, тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса, као и представници/це корисничких група овог ЛАП-а. Савет за управљање миграцијама ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације ЛАП-а.

Председник Општинског већа

Кишлиндер Габор